

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 17.7.2006
COM(2006) 398 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της χημικής ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων
στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

{SEC(2006) 947}
{COM(2006) 397 τελικό}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της χημικής ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

1.1. Εισαγωγή

Η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα (ΟΠΥ)¹, η οποία εκδόθηκε το 2000, θεσπίζει ένα νέο καθεστώς για την πρόληψη και τον έλεγχο της χημικής ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων και των υπογείων υδάτων. Επίσης, η ΟΠΥ απαιτεί από την Επιτροπή την υποβολή ειδικών προτάσεων για τις ουσίες προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα.

Είναι πολλοί οι δυνητικοί ρύποι που είναι σε θέση να επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα των ποταμών, λιμνών, καθώς και των παράκτιων και θαλάσσιων υδάτων μας. Η υδατική ρύπανση μπορεί να προκληθεί από οργανικές ουσίες, θρεπτικά συστατικά και μεγάλο αριθμό χημικών ουσιών οι οποίες είτε παράγονται για σκόπιμη χρήση (όπως, π.χ., τα φυτοφάρμακα) ή σχηματίζονται ακουσίως σε διαδικασίες παραγωγής (όπως, π.χ., οι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες που προέρχονται από διαδικασίες καύσεως). Χιλιάδες είναι οι επιμέρους ανιχνεύσιμες ουσίες στα γλυκά ύδατα της ΕΕ, ενώ πολλές από αυτές καταλήγουν τελικά στα θαλάσσια ύδατά μας.

Έχει εντοπιστεί ένας μικρός αριθμός χημικών ρύπων ως πηγή ιδιαίτερων ανησυχιών, στα επιφανειακά ύδατα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω της ευρείας χρήσης και υψηλών συγκεντρώσεών τους στα ποτάμια, στις λίμνες και στα παράκτια ύδατα. Αυτές οι ουσίες ορίζονται ως «ουσίες προτεραιότητας»². Υπάρχει επίσης μία επί μέρους ομάδα «επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας», για τις οποίες ισχύουν αυστηρότεροι περιβαλλοντικοί στόχοι λόγω της υψηλής ανθεκτικότητας (εμμονής), βιοσυσώρευσης και τοξικότητάς τους. Επιπλέον των ουσιών προτεραιότητας, τα κράτη μέλη οφείλουν να προσδιορίζουν τους άλλους χημικούς ρύπους που εμποδίζουν την επίτευξη των στόχων της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα (ΟΠΥ).

¹ Οδηγία 2000/60/ΕΚ της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L327, 22.12.2000, σ. 1) όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2455/2001/ΕΚ της 20^{ης} Νοεμβρίου 2001 για τη θέσπιση του καταλόγου ουσιών προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 331, 15.12.2001, σ. 1)

² Άρθρο 16 της ΟΠΥ: 33 μεμονωμένες ή ομάδες ουσιών προτεραιότητας επελέγησαν προς εγγραφή στον πρώτο κατάλογο ουσιών προτεραιότητας, όπως εγκρίθηκαν στην απόφαση 2455/2001/ΕΚ (βλέπε παραπομπή 1). Για περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα του καθορισμού προτεραιότητας, παρακαλείσθε να ανατρέξετε στο δικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/environment/water/water-dangersub/pri_substances.htm

Η αντιμετώπιση της χημικής ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων είναι ενσωματωμένη στην ευρύτερη στρατηγική προσέγγιση που υιοθετήθηκε τη δεκαετία του 1970. Η ΟΠΥ ενσωματώνει πλήρως και επικαιροποιεί τη μακροπρόθεσμη αυτή πολιτική, μετασχηματίζοντάς την σε μία ολοκληρωμένη, ευέλικτη και σύγχρονη αντίδραση στις επίμονες απειλές που συνιστούν οι υπερβολικές συγκεντρώσεις χημικών ουσιών στα ύδατα ΕΕ.

Συνοδευόμενη από πρόταση οδηγίας για οδηγία σχετική με τα περιβαλλοντικά πρότυπα ποιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων³, η παρούσα ανακοίνωση φιλοτεχνεί το ευρύτερο προσεγγιστικό πλαίσιο και το σκεπτικό στο οποίο στηρίζεται η πολιτική που επέλεξε η Επιτροπή.

1.2. Ποιο είναι το συνολικό προσεγγιστικό πλαίσιο;

Όταν οι χημικές ουσίες εξορύσσονται, μεταποιούνται ή υφίστανται επεξεργασία, ενδέχεται να προκύψουν εκπομπές, απορρίψεις ή διαφυγές στον ατμοσφαιρικό αέρα, στα ύδατα ή στο έδαφος. Η διάθεση των αποβλήτων που προκύπτουν από τις εν λόγω δραστηριότητες μπορεί, επίσης, να έχει ως αποτέλεσμα εισροές στο περιβάλλον. Οι απευθείας απορρίψεις στα ύδατα από ορυχεία ή από εργοστάσια συνιστούν μία προφανή πηγή ρύπανσης. Λιγότερο προφανείς είναι οι ουσίες που εναποτίθενται από την ατμόσφαιρα. Αφ'ής στιγμής μία ουσία διατίθεται στην αγορά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μεταποιητικές διαδικασίες για την παραγωγή καταναλωτικών αγαθών και ως εκ τούτου ενδέχεται να υπάρξουν εκλύσεις, εκπομπές και διαφυγές στο περιβάλλον. Εξάλλου, όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα (π.χ. απορρυπαντικά, φυτοφάρμακα, οικοδομικά υλικά) θα υπάρξουν περαιτέρω διαφυγές. Τέλος, διαφυγές μπορούν να υπάρξουν όταν υλικά διατίθενται ως στερεά ή υγρά απόβλητα.

Στα μέτρα για την πρόληψη και τον έλεγχο της χημικής ρύπανσης των υδάτων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διάφορες αυτές διεργασίες. Οι έλεγχοι εκπομπών και διαδικασιών μπορούν να περιορίσουν τις διαφυγές κατά την παραγωγή χημικών ουσιών και την επακόλουθη ενσωμάτωσή τους σε άλλα προϊόντα. Οι περιορισμοί εμπορίας και χρήσεως των χημικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αδειοδότησης και έγκρισης, μπορούν να περιορίσουν περαιτέρω τη δυνητική ρύπανση του περιβάλλοντος. Τέλος, τα μέτρα επεξεργασίας και διάθεσης των αποβλήτων αποδίδουν και όσον αφορά τον περιορισμό της ρύπανσης.

Τα μέτρα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αφορούν τον περιορισμό ή τον έλεγχο των εκλύσεων, εκπομπών και διαφυγών· η ιστορία όμως δεν σταματά εδώ. Το άρθρο 10 της οδηγίας ΟΠΥ θεσπίζει μία “συνδυασμένη προσέγγιση” που περιλαμβάνει τη χρήση περιβαλλοντικών προτύπων ποιότητας (ΠΠΠ). Βάσει των πληροφοριών σχετικά με το δυναμικό τοξικότητας, αντοχής και βιοσυσσωρευσης συγκεκριμένης ουσίας, και σε συνδυασμό με πληροφορίες με την περαιτέρω τύχη της χημικής ουσίας στο περιβάλλον, είναι δυνατόν να καθοριστούν συγκεντρώσεις κατωφλίου για την προστασία του ανθρώπου, της χλωρίδας και της πανίδας. Όταν θεσπίζονται ΠΠΠ για τα ύδατα ή για τα ιζήματα ή για τους φυτικούς/ζωϊκούς ιστούς, οι συγκεντρώσεις αυτές αποτελούν πόλο αναφοράς συγκριτικών επιδόσεων για την εξασφάλιση της οικολογικής ακεραιότητας των υδατικών οικοσυστημάτων ή για την

³ COM(2006)397 τελικό.

προστασία της υγείας του ανθρώπου κατά τη χρήση του νερού (π.χ. για κολύμβηση ή για την άντληση πόσιμου νερού).

Τέλος, προκειμένου να είναι αποδοτικά τα μέτρα ελέγχου ή τα ΠΠΠ, πρέπει να συνδυάζονται με ένα αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης, ώστε να εξασφαλίζεται η υλοποίηση των μέτρων και η τήρηση των τιμών των ΠΠΠ.

Το προσεγγιστικό αυτό πλαίσιο εφαρμόζεται σε όλους τους τύπους υδατικής ρύπανσης. Ωστόσο, ο επακόλουθος προβληματισμός αναφέρεται κατ' αποκλειστικότητα στο ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις ουσίες προτεραιότητας και το οποίο αφορά τη ρύπανση από όλες τις χημικές ουσίες που επηρεάζουν δυσμενώς την ποιότητα των επιφανειακών υδάτων⁴. Άλλοι ρύποι (όπως, π.χ., τα θρεπτικά συστατικά και οι οργανικές ύλες) ρυθμίζονται βάσει ειδικών διατάξεων κοινοτικής νομοθεσίας (π.χ. η οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων⁵ και η οδηγία για τη νιτρορύπανση⁶).

1.3. Ποιο ήταν, στο παρελθόν, το ρυθμιστικό πλαίσιο της χημικής ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, γνωστοποιήθηκαν ανησυχητικές εκθέσεις σχετικά με τον Ρήνο και άλλα ευρωπαϊκά ποτάμια, στις οποίες καταγράφονταν υψηλά επίπεδα χημικής ρύπανσης, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη συχνή εμφάνιση περιστατικών θανάτωσης ψαριών. Αντιδρώντας, το Συμβούλιο εξέδωσε οδηγία για τη ρύπανση που προκαλείται από επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον (οδηγία 76/464/ΕΟΚ)⁷ η οποία θεσπίζει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης που προκαλείται από επικίνδυνες ουσίες. Οι χημικοί ρύποι εντάχθηκαν στις ουσίες του καταλόγου I, οι οποίες θεωρήθηκαν ως ιδιαίτερος τοξικές, ανθεκτικές και βιοσυσσωρευτικές και οι οποίες θα έπρεπε να υπαχθούν στις ρυθμίσεις της Κοινότητας, και στις λιγότερο προβληματικές ουσίες του Καταλόγου II, των οποίων η ρύθμιση επαφίετο στα κράτη μέλη. Το 1982, η Επιτροπή υπέβαλε κατάλογο 132 υποψηφίων για τον Κατάλογο ουσιών I. Το 1990, είχαν καθοριστεί οριακές τιμές εκπομπών και πρότυπα ποιότητας για 18 από τις εν λόγω 132 ουσίες, με πέντε “θυγατρικές οδηγίες”⁸. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο σταμάτησε τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά τις άλλες ουσίες που πρότεινε η Επιτροπή⁹, με το επιχείρημα ότι η νομοθετική διαδικασία ήταν αργή και αναποτελεσματική. Το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να αναθεωρήσει την ακολουθούμενη πολιτική υπό το φως των διεξαγόμενων συζητήσεων σχετικά με νέα πολιτική για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΟΠΕΡ-IPPC).

Το 1996, εκδόθηκε η οδηγία ΟΠΕΡ¹⁰. Η οδηγία αυτή ενσωμάτωσε εν μέρει το ρυθμιστικό πλαίσιο της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ, διατηρώντας τις οριακές τιμές

⁴ Ορίζονται ως οι μεμονωμένες ουσίες που συνιστούν τμήμα των ομάδων και οικογενειών που καθορίζονται στα σημεία 1 έως 9 του παραρτήματος VIII της οδηγίας ΟΠΥ

⁵ Οδηγία του Συμβουλίου 91/271/ΕΟΚ (ΕΕ L 135, 30.5.1991, σ. 40)

⁶ Οδηγία του Συμβουλίου 91/676/ΕΟΚ (ΕΕ L 375, 31.12.1991, σ. 1)

⁷ ΕΕ L 129, 18.5.1976, σ. 23

⁸ Οδηγίες 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ (όπως τροποποιήθηκαν από τις οδηγίες 88/347/ΕΟΚ και 90/415/ΕΟΚ)

⁹ COM(90) 9 τελικό της 8.2.1990 (ISBN 92-77-57387-2)

¹⁰ Οδηγία 96/61/ΕΚ (ΕΕ L 257, 10.10.1996, σ. 26).

εκπομπών ως ελάχιστες απαιτήσεις. Δεδομένου όμως ότι η οδηγία ΟΠΕΡ κάλυπτε ορισμένες μόνο εγκαταστάσεις, η Επιτροπή ενσωμάτωσε τις εναπομένουσες σχετικές διατάξεις της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ στην οικεία τροποποιημένη πρόταση για την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα.¹¹

Στην εικοσιπενταετία που μεσολάβησε από την έκδοση της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ, η Γενική Διεύθυνση-Περιβάλλον, της Επιτροπής, δημοσίευσε σειρά εκθέσεων εφαρμογής της.¹² Η συνολική εκτίμηση της επιτυχίας – ή μη – της ακολουθούμενης πολιτικής είναι ανάμεικτη. Παρά την ύπαρξη σαφών και αποδεδειγμένων επιτυχιών σε ό,τι αφορά τον περιορισμό της ρύπανσης από βιομηχανικές σημειακές πηγές, παρουσιάστηκε σειρά σημαντικών προβλημάτων εφαρμογής.¹³

Η οδηγία ΟΠΥ, η οποία στηρίζεται στην αντίληψη του ολοκληρωμένου ελέγχου της ρύπανσης, υπερπήδησε τα εν λόγω εμπόδια και τώρα αντιμετωπίζει τη χημική ρύπανση κατά τρόπο συνολικότερο, αποδοτικότερο και πιο διαφοροποιημένο. Στην τρέχουσα πρόταση οδηγίας, η Επιτροπή προτείνει την ακύρωση των πέντε θυγατρικών οδηγιών. Κατ'αυτόν τον τρόπο, η δέσμη αυτή θα συμβάλει στην κωδικοποίηση και απλούστευση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η συνολική προσέγγιση που περιγράφεται στην ΟΠΥ πρέπει να μετουσιωθεί σε συγκεκριμένες δράσεις που απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα (που πηγάζουν από το άρθρο 16).

- (1) Ποιες ουσίες πρέπει να υπόκεινται σε ρύθμιση σε κοινοτικό επίπεδο;
- (2) Ποια είναι τα κριτήρια ή οι δείκτες των ποιοτικών περιβαλλοντικών προτύπων (ΠΠΠ) για τον έλεγχο επίτευξης των στόχων που προβλέπει η ΟΠΥ;
- (3) Ποια πρόσθετα μέτρα πρέπει να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι;

Σε απάντηση της πρώτης ερώτησης, συμφωνήθηκε, το 2001, κατάλογος 33 (ομάδες) ουσιών προτεραιότητας υποκείμενων σε ρύθμιση σε επίπεδο ΕΕ¹⁴. Ορισμένες από τις ουσίες αυτές είναι εξαιρετικά σημαντικές και χαρακτηρίστηκαν ως “επικίνδυνες

¹¹ Βλ. COM(98) 76 τελικό (ΕΕ C 108, 7.4.1998, σ. 94) περί τροποποίησης του COM(97) 614 τελικό (ΕΕ C 16, 20.1.1998, σ. 14) και του COM(97) 49 τελικό (ΕΕ C 184, 17.6.1997, σ. 20)

¹² europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/library.htm

¹³ Το κύριο εμπόδιο ήταν η προσεγγιστική αντίληψη η οποία βασιζόταν σε δύο δυνατότητες, είτε στη θέσπιση οριακών τιμών εκπομπών είτε στη θέσπιση περιβαλλοντικών στόχων. Η οδηγία ΟΠΥ θέσπισε την “συνδυασμένη προσέγγιση” η οποία αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα και των δύο αυτών προσεγγίσεων. Επιπλέον, σημειώθηκε έλλειψη σαφών προθεσμιών εφαρμογής και ελάχιστων κατωφλίων αμελητέας ρύπανσης. Πέραν τούτου, ο καταμερισμός ευθυνών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών ήταν ασαφής. Ορισμένα από τα προβλήματα αυτά θα μπορούσαν να υπερπηδηθούν με κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής, πράγμα το οποίο δεν έγινε στον κατάλληλο χρόνο.

¹⁴ Βλ. παραπομπές 1 και 2

ουσίες προτεραιότητας”· γι’ αυτές τις ουσίες, ο στόχος που προβλέπει η οδηγία ΟΠΥ είναι ο εντός εικοσαετίας τερματισμός των εκπομπών, απορρίψεων και διαφυγών.

Κύριος στόχος της παρούσας πρότασης οδηγίας είναι η απάντηση στα δύο άλλα προβλήματα, δηλαδή στη θέσπιση εναρμονισμένων ποιοτικών περιβαλλοντικών προτύπων και στην εισήγηση πρόσθετων μέτρων ελέγχου.

Η Επιτροπή άρχισε την επεξεργασία της πρότασης αυτής το 2001, με εντατικές και εκτεταμένες διαβουλεύσεις. Η κύρια μορφή διαβουλεύσεων συνίστατο σε τακτικές ανταλλαγές απόψεων με το Συμβουλευτικό Φόρουμ Εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη και άλλες χώρες (Νορβηγία, Βουλγαρία και Ρουμανία), καθώς και με τα ενδιαφερόμενα μέρη από τη βιομηχανία και με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Επιπλέον, η πρόταση για ΠΠΠ εξετάστηκε από επιτροπή ομοτίμων, δηλαδή από την Επιστημονική Επιτροπή για την Τοξικότητα, Οικοτοξικότητα και το Περιβάλλον (ΕΕΤΟΠ). Τέλος, από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο 2004, πραγματοποιήθηκαν γραπτές διαβουλεύσεις επί σχεδίου της οδηγίας.

Ως τμήμα της επεξεργασίας, εκπονήθηκαν δύο μελέτες οι οποίες αποτελούν τη βάση για την εκτίμηση των επιπτώσεων¹⁵. Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκαν τρεις κύριες επιλογές και πολλές υπο-επιλογές:

Επιλογή 1: Μη υποβολή πρότασης και, ως εκ τούτου, ανάληψη των ρυθμιστικών ευθυνών κατ’ αποκλειστικότητα από τα κράτη μέλη.

Επιλογή 2: Υποβολή πρότασης για εναρμονισμένα ΠΠΠ και ανάληψη της ευθύνης των προδιαγραφών των πρόσθετων μέτρων ελέγχου από τα κράτη μέλη.

Επιλογή 3: Πρόταση ανάθεσης των σχετικών με τα ΠΠΠ και τα πρόσθετα μέτρα ελέγχου των εκπομπών σε κοινοτικό επίπεδο.

Τα ανωτέρω εξετάζονται λεπτομερέστερα στη συνέχεια.

2.1. Ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα

Τα ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα συνιστούν συγκεντρώσεις ρύπων των οποίων δεν πρέπει να σημειώνεται υπέρβαση, προκειμένου να προστατεύεται η υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον. Υπό την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, τα ΠΠΠ καθορίζουν τον περιβαλλοντικό στόχο της «καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων» και, ως εκ τούτου, συνιστούν κριτήρια για την εκτίμηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών (βλ. άρθρο 2, παράγραφος 24).

Στο παρελθόν έχουν ήδη θεσπιστεί, σε κοινοτικό επίπεδο, ορισμένα ΠΠΠ (βλ. Τμήμα 1.3). Επιπλέον, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συνολική δέσμη ΠΠΠ σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό ή ποτάμιας λεκάνης. Σήμερα, στην ΕΕ, τα εθνικά πρότυπα ποιότητας για τις ουσίες προτεραιότητας παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα διαφορές στα επίπεδα προστασίας και στους όρους στους οποίους υπάγονται οι χρήστες του νερού (π.χ. η βιομηχανία) στα διάφορα κράτη μέλη.

¹⁵ SEC(2006) 947.

Μέλημα της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τις ουσίες προτεραιότητας, οι οποίες, εξ ορισμού, αφορούν ολόκληρη την ΕΕ, είναι να εξασφαλιστεί ότι η θέσπιση ΠΠΠ θα διασφαλίσει τη συμβατότητα της εφαρμογής της οδηγίας με τις υποχρεώσεις του νομικού κειμένου, καθώς και τη συγκρισιμότητα μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να υπάρχει εναρμονισμένη βάση εκτίμησης, ιδίως σε ό,τι αφορά τις διεθνείς ποτάμιες λεκάνες. Επιπλέον, ο καθορισμός ΠΠΠ πρέπει να συνεκτιμά άλλους, τομείς ακολουθητέας πολιτικής, όπως είναι, π.χ., τα χημικά ή τα φυτοφάρμακα και να εξασφαλίσει την ομοιομορφία των εκτιμήσεων επικινδυνότητας.

Ο καλύτερος τρόπος επίτευξης των στόχων αυτών είναι η εναρμόνιση των ΠΠΠ για τις ουσίες προτεραιότητας, σε κοινοτικό επίπεδο· κατ' αυτό τον τρόπο, η επιλογή 1 – μη υποβολή πρότασης – απορρίφθηκε.

2.2. Μέτρα ελέγχου της ρύπανσης

Επιπλέον των ΠΠΠ, η ΟΠΥ απαιτεί από την Επιτροπή την υποβολή κοινοτικής κλίμακας μέτρων ελέγχου για τον περιορισμό της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας ή την εξάλειψη των εκπομπών, εκλύσεων και διαφυγών επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας. Υπάρχει ευρύ φάσμα μέσων, αρχίζοντας από τους ελέγχους προϊόντων (π.χ. περιορισμοί εμπορίας και χρήσεως), τους ελέγχους επεξεργασίας (π.χ. βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, οριακές τιμές εκπομπής) και τελειώνοντας στα οικονομικά μέσα (π.χ. φόροι επί των φυτοφαρμάκων).

Ήδη, πριν από την ΟΠΥ, είχε θεσπιστεί κοινοτική νομοθεσία, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ. Ειδικότερα, ιδιαίτερη συμβολή έχουν οι πολιτικές για τις χημικές ουσίες (συμπεριλαμβανομένων των φυτοφαρμάκων και των βιοκτόνων) και για τη βιομηχανική ρύπανση. Επιπλέον, η Επιτροπή υπέβαλε πολυάριθμες προτάσεις και έλαβε σειρά αποφάσεων από το 2000 και μετά, που συνιστούν μέτρα ελέγχου της ρύπανσης για συγκεκριμένες ουσίες προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 6 της ΟΠΥ¹⁶. Πέραν τούτου, η τρέχουσα αναδιάρθρωση της νομοθεσίας που διέπει τις χημικές ουσίες¹⁷ θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ. Όλες οι ως άνω κοινοτικές νομοθετικές πράξεις και πολιτικές περιγράφονται λεπτομερέστερα στην εκτίμηση επιπτώσεων.

Οι περισσότερες από τις εν λόγω νομοθετικές πράξεις δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως. Επομένως, είναι αδύνατο να εκτιμηθεί το κατά πόσον οι στόχοι της ΟΠΥ θα επιτευχθούν, όντως, μέσω της εφαρμογής των εν λόγω πολιτικών, ή θα παραμείνει κενό το οποίο θα χρήζει αντιμετώπισης εκ μέρους της Κοινότητας.

¹⁶ Λόγου χάριν, οι αποφάσεις μη υπαγωγής ορισμένων φυτοφαρμάκων στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ (βλ. απόφαση 2004/247/ΕΚ για τη σιμαζίνη, 2004/248/ΕΚ για την ατραζίνη) ή η πρόταση οδηγίας για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας (COM(2003) 319 τελικό) ή οι προτάσεις για την εμπορία και τη χρήση περιορισμών δυνάμει της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ (π.χ. για τον πενταχλωροδουφαινυλαιθέρα) ή τα τριχλωροβενζόλια ή η κοινοτική στρατηγική για τον υδράργυρο (COM(2005) 20 τελικό) ή ο κανονισμός για τους έμμονους οργανικούς ρύπους (ΕΟΡ αριθ. (ΕΟΚ) 850/2004.

¹⁷ Πρόταση REACH (COM(2003) 644 τελικό)

Το πρόβλημα αυτό έτυχε αναγνωρίσεως και κατά την ανάλυση των κοινωνικο-οικονομικών συνεπειών των διαφόρων επιλογών. Στην επιλογή 3 υιοθετήθηκε σειρά υποθέσεων εργασίας, προκειμένου να καθοριστούν ειδικά μέτρα κλίμακας ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των οριακών τιμών εκπομπών) για τις πλέον θιγόμενες βιομηχανίες, δηλαδή τις βιομηχανίες χημικών προϊόντων (κυρίως χλωρίου και φυτοφαρμάκων), σιδήρου και χάλυβα, μη σιδηρούχων μετάλλων, μετατροπής PVC και των διυλιστηρίων. Για την επιλογή αυτή, η μελέτη προέβλεψε υψηλό κόστος (για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλέπε εκτίμηση επιπτώσεων). Επίσης, προσδιόρισε τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην απασχόληση. Βάσει των διαθέσιμων δεδομένων, η ανάθεση της θέσπισης πρόσθετων μέτρων (συμπεριλαμβανομένων των οριακών τιμών εκπομπών) στα κράτη μέλη θα ήταν αποδοτικότερη από πλευράς κόστους, ευελιξίας και αναλογικότητας. Ως εκ τούτου, απορρίφθηκε η επιλογή 3, λόγω του δυσανάλογου κόστους.

Εν κατακλείδι, η Επιτροπή πιστεύει ότι η σημερινή κοινοτική νομοθεσία είναι σε θέση, στις περισσότερες περιπτώσεις, να καταστήσει δυνατή την επίτευξη των στόχων της οδηγίας ΟΠΥ. Ταυτοχρόνως, η εκτίμηση των επιπτώσεων καταδεικνύει ότι η πλέον αποδοτική, - από πλευράς κόστους - και αναλογική προσέγγιση σε ό,τι αφορά το ζήτημα των ουσιών προτεραιότητας, είναι ο καθορισμός σαφών και εναρμονισμένων προτύπων και η εξασφάλιση, για τα κράτη μέλη, της μέγιστης δυνατής ευελιξίας για τους τρόπους επίτευξής τους. Εάν τα κράτη μέλη αποδείξουν επαρκώς την ανάγκη λήψεως πρόσθετων μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο, υπάρχουν, βάσει των υφιστάμενων μέσων, μηχανισμοί που θα τους επιτρέψουν να θέσουν το ζήτημα στην Επιτροπή προς συζήτησιν.

2.3. Επιπτώσεις της πρότασης

Η μελέτη επιπτώσεων εξέτασε το κοινωνικο-οικονομικό κόστος της προκρινθείσας επιλογής πολιτικής, της επιλογής 2. Το εκτιμώμενο κόστος ήταν περίπου 700 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, σημαντικά χαμηλότερο δηλαδή απ' ό,τι για την επιλογή 3. Από την εκτίμηση των επιπτώσεων προέκυψε με σαφήνεια ότι η επιλογή 2, δηλαδή η θέσπιση εναρμονισμένων ΠΠΠ σε επίπεδο ΕΕ, αποτελεί τη βέλτιστη πολιτική.

Μετά την εν λόγω μελέτη, διενεργήθηκαν περαιτέρω εκτιμήσεις. Κατά πρώτον, οι υπολογισμοί της σημερινής αναλογίας συμμόρφωσης με τα προτεινόμενα ΠΠΠ, υποδηλώνουν ότι είναι ήδη μεγαλύτερη από την αναμενόμενη στη μελέτη κόστους. Σε ό,τι αφορά τις οργανικές ουσίες, η συμμόρφωση υπολογίζεται, ως επί το πλείστον, μεγαλύτερη του 75% και για τα μέταλλα μεταξύ 50-80%. Ωστόσο, υπάρχει ένα σημαντικό χάσμα δεδομένων, λόγω της έλλειψης αποτελεσμάτων παρακολούθησης για την ΕΕ-10 και για ορισμένες ουσίες προτεραιότητας. Για το νικέλιο, τον μόλυβδο και ορισμένες οργανικές ουσίες, οι αναλογίες συμμόρφωσης είναι χαμηλότερες από τις ανωτέρω.

Εξετάστηκε σειρά υπο-επιλογών προκειμένου να αναβαθμιστούν οι δυνατότητες επιλογής και οι προσεγγίσεις κατά τη θέσπιση εναρμονισμένων ΠΠΠ. Η βασική αρχή που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο αυτό, ήταν η συνεκτίμηση των μελετών επικινδυνότητας που εκπονήθηκαν δυνάμει άλλων κοινοτικών πράξεων, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της πολιτικής. Ορισμένες απ' αυτές τις εκτιμήσεις επικινδυνότητας βρίσκονται σε εξέλιξη και, στην περίπτωση του νικελίου και του μόλυβδου, ειδικότερα, είναι δύσκολο να προβλεφθεί

ημερομηνία ολοκλήρωσής τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτίθεται να μεταβάλει τα προτεινόμενα ΠΠΠ σε περίπτωση σοβαρών διαφορών μεταξύ των τελικών εκτιμήσεων επικινδυνότητας και της τρέχουσας πρότασης.

Άλλες υπο-επιλογές περιλαμβάνουν προβληματισμούς σχετικά με τις προσεγγίσεις καθορισμού ΠΠΠ για τα ιζήματα, τους έμβιους οργανισμούς, τα μέταλλα και, σε ό,τι αφορά τις υπό προστασίαν ζώνες, την άντληση πόσιμου νερού. Εξετάστηκαν επίσης οι πτυχές που αφορούν την ανάλυση και την παρακολούθηση σε σχέση με τη συμμόρφωση. Εν γένει, για τις υπο-επιλογές χρησιμοποιήθηκε ως κριτήριο η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της πρότασης, μέσω της διατήρησης υψηλών επιπέδων περιβαλλοντικής προστασίας.

Τέλος, η εξ ομοτίμων εξέταση των ΠΠΠ από την ΕΕΤΟΠ και οι ευρύτερες γραπτές διαβουλεύσεις επί των σχεδίων προτάσεων, συνέβαλαν στον εξορθολογισμό της πρότασης, π.χ. αφαιρώντας ορισμένους από τους δεσμευτικούς στόχους των ελέγχων των εκπομπών. Επιπλέον, τα προτεινόμενα ΠΠΠ για σειρά ουσιών προτεραιότητας επικαιροποιήθηκαν βάσει των νέων δεδομένων και των σχολίων της ΕΕΤΟΠ. Στις περισσότερες περιπτώσεις (π.χ. νικέλιο, μόλυβδος, υδράργυρος, εννεύλοφαινόλη και πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΡΑΗ), η επιστημονική ανασκόπηση οδήγησε σε χαλαρότερα ΠΠΠ.

Οι προσαρμογές αυτές αναμένεται να αυξήσουν τις τρέχουσες αναλογίες συμμόρφωσης και να περιορίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της πρότασης.

2.4. Οφέλη της πρότασης

Η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει επίσης τις προτεινόμενες δράσεις υπό το πρίσμα των οφελών τους, τόσο των άμεσων οικονομικών οφελών, όσο και των οφελών από τη μη χρήση. Όπως και με άλλες εκτιμήσεις επιπτώσεων, δεν είναι πραγματικά δυνατό, στο στάδιο αυτό, να ποσοτικοποιηθούν τα οφέλη και να εκφραστούν ως συνολικό αριθμητικό μέγεθος. Τα άμεσα οικονομικά οφέλη περιλαμβάνουν, λόγω χάριν, τη μείωση του κόστους της επεξεργασίας του πόσιμου νερού, καθώς και λιγότερες εναποθέσεις μολυσμένων ιζημάτων, όπου η μείωση του κόστους θα μπορούσε να φθάσει τα 100-400 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Ωστόσο, δεν αναμένεται ότι η πρόταση θα αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες αυτές, δεδομένου ότι ενδέχεται να χρειάζεται, ακόμη, και μετά την πλήρη εφαρμογή της πρότασης, κάποιου βαθμού επεξεργασία του πόσιμου νερού για την απομάκρυνση των ουσιών προτεραιότητας.

Επί πλέον, αναμένονται οφέλη για την αλιεία και για τις οστρακοκαλλιέργειες, καθώς και αύξηση των ευκαιριών για τις βιομηχανίες που παράγουν καθαρότερες τεχνολογίες. Εξάλλου, η πρόταση αναμένεται να συνοδευθεί από άλλα περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη, όπως είναι, λόγω χάριν, η προστασία και η προαγωγή της βιολογικής ποικιλότητας, η μείωση της έκθεσης για τους κολυμβητές και τους λάτρες της ιστιοσανίδας, καθαρότερα ιζήματα και μικρότερη συσσώρευση στην τροφική αλυσίδα, π.χ. επειδή τα ζώα και τα θηράματα θα έρχονται να πιουν νερό στα ποτάμια και στις λίμνες.

Τέλος, η πρόταση αναμένεται να μειώσει σημαντικά τα διοικητικά βάρη. Τα εναρμονισμένα ΠΠΠ θα έχουν ως αποτέλεσμα για τα κράτη μέλη να μην οφείλουν να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες προπαρασκευαστικές εργασίες ώστε να

επιτύχουν επιστημονικώς έγκυρα πρότυπα. Επίσης, η πρόταση εξορθολογίζει και απλουστεύει τις υποχρεώσεις παρακολούθησης και γνωστοποίησης (υποβολής εκθέσεων), ιδίως μέσω της κατάργησης των πέντε υφιστάμενων οδηγιών.

3. ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, η προτεινόμενη οδηγία δεν προβλέπει συμπληρωματικά μέτρα περιορισμού των εκπομπών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι από εδώ και στο εξής υπάρχει ένα μεγάλο φάσμα νομικών μέσων στα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να προσφύγουν για να επιτύχουν τους στόχους που θέσπισε η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας. Προτείνει, ωστόσο, ορισμένα συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να εστιαστεί καλύτερα η εφαρμοστέα κοινοτική νομοθεσία και να συμβάλει περισσότερο στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας-πλαισίου περί υδάτων.

Δράση 1: Τροποποίηση οδηγιών

Την περίοδο 2006-2007, θα επανεξεταστούν και θα τροποποιηθούν πολλές οδηγίες, ιδίως οι οδηγίες 96/61/ΕΚ και 91/414/ΕΟΚ. Η Επιτροπή προτίθεται να εκμεταλλευθεί την ευκαιρία αυτή για να μελετήσει τη δυνατότητα αναβάθμισης των εν λόγω διατάξεων από πλευράς πρόληψης ή μείωσης της ρύπανσης που προκαλείται από τις ουσίες προτεραιότητας. Στην περίπτωση της οδηγίας για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΟΠΕΡ), κάτι τέτοιο θα περιελάμβανε, *μεταξύ άλλων*, ρητή αναφορά στις ουσίες προτεραιότητας στις διαδικασίες αδειοδότησης. Όσον αφορά την οδηγία για τα φυτοφάρμακα, τα προς ενίσχυση στοιχεία περιλαμβάνουν, *μεταξύ άλλων*, τον συνυπολογισμό των κινδύνων για το θαλάσσιο περιβάλλον. Επιπλέον, καταβάλλονται προσπάθειες για την ανάπτυξη μοντέλων για την έκθεση σε επίπεδο ποτάμιας λεκάνης ούτως ώστε να συνεκτιμηθούν και άλλοι κίνδυνοι, όπως, π.χ., οι κίνδυνοι που επηρεάζουν την άντληση πόσιμου νερού. Στη συνέχεια, τα μοντέλα αυτά θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία εκτίμησης της επικινδυνότητας.

Δράση 2: Βελτίωση της εφαρμογής και του ελέγχου εφαρμογής

Βάσει της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη είτε *δύνανται* είτε *οφείλουν* να ελέγχουν τις εκπομπές, εκλύσεις και διαφυγές των ουσιών προτεραιότητας, μολονότι, δυστυχώς, δεν υπάρχει συνεκτική και συγκρίσιμη εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Λόγου χάρι θα ήταν δυνατή, αλλά και αναγκαία, η θέσπιση περιβαλλοντικών προτύπων ποιότητας για τους ρύπους, δυνάμει της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ. Εάν τα εν λόγω πρότυπα ποιότητας καταστρατηγούνται σε τακτική βάση, τα κράτη μέλη *δύνανται* να προσφύγουν σ' ένα ευρύ φάσμα μέτρων στο πλαίσιο διαφόρων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ (π.χ. επανεξέταση της έγκρισης) ή της οδηγίας 96/61/ΕΚ (π.χ. επανεξέταση των αδειών), ανάλογα με τους λόγους που προβάλλονται για τις συγκεκριμένες υπερβάσεις. Ενώ οι περιορισμοί μεταποίησης, διάθεσης στην αγορά και χρήσης, ορισμένων επικίνδυνων ουσιών, έχουν θεσπιστεί και ρυθμιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και αυτό θα έπρεπε, σε μεγάλο βαθμό, να συνεχιστεί και στο μέλλον, τα κράτη μέλη *δύνανται* εκ παραλλήλου, υπό ορισμένες - αυστηρές - προϋποθέσεις που

ορίζονται στη Συνθήκη, να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις περιορισμού της εμπορίας και χρήσης λόγω κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον.¹⁸

Προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή και ο έλεγχος εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας ΕΕ, η Επιτροπή θα καθιερώσει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, στο πλαίσιο της κοινής στρατηγικής για την εφαρμογή της ΟΠΥ· ο μηχανισμός αυτός θα επιτρέψει την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώμων σχετικά με τις υφιστάμενες δυνατότητες και θα γνωστοποιήσει ευρέως τους “επιτυχημένους πειραματισμούς” και τις “βέλτιστες πρακτικές”.

Δράση 3: Θέσπιση διαδικασιών που θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να υποβάλλουν στοιχεία ενόψει της ανάληψης κοινοτικής δράσης

Η Επιτροπή θα θεσπίσει σαφείς και διαφανείς διαδικασίες για τη δημιουργία ενός εξορθολογισμένου και στοχοθετημένου πλαισίου για τη γνωστοποίηση, εκ μέρους των κρατών μελών, πληροφοριών σχετικών με τις ουσίες προτεραιότητας, που θα αξιοποιηθούν στην κοινοτική διαδικασία λήψεως αποφάσεων. Οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να στηρίζονται στο άρθρο 12 της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα, θα προσδιόριζαν το χρονοδιάγραμμα, τις ρυθμίσεις και τη μορφή που θα πρέπει να έχουν τα δεδομένα που το εν λόγω έγγραφο προβλέπει ότι θα πρέπει να υποβάλλονται στις αρμόδιες επιτροπές ή όργανα λήψεως αποφάσεων.

Δράση 4: Βελτίωση της πρόσβασης στις πληροφορίες

Το έλλειμμα γνώσεων που έχει αναφερθεί ανωτέρω πρέπει να καλυφθεί κατά τη διάρκεια των προσεχών ετών. Η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων¹⁹ θα συμβάλει εν προκειμένω σημαντικά. Εκτός από τα δεδομένα τα σχετικά με τις εκλύσεις, τις εκπομπές και τις διαφυγές, η Επιτροπή θα καταβάλει προσπάθειες για να βελτιώσει τις ανταλλαγές πληροφοριών όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας, ιδίως σχετικά με την ποιότητα του περιβάλλοντος, τις τάσεις, τις εκλύσεις και τις οδούς εισροής στο υδάτινο περιβάλλον. Προς τον σκοπό αυτό, ανέλαβε, σε συνεργασία με τον ΕΟΧ, το ΚΚΕρ και την Eurostat, τη δημιουργία “Συστήματος Ενημέρωσης για τα Ύδατα για την Ευρώπη” (WISE- Water Information System for Europe)²⁰.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, σε συνδυασμό με την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής για τη θέσπιση ποιοτικών περιβαλλοντικών προτύπων στον τομέα της πολιτικής στον τομέα των υδάτων, θεσπίζει σαφείς, φιλόδοξους και βιώσιμους στόχους για τις ουσίες προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα. Οι στόχοι αυτοί αποβλέπουν σε υψηλά επίπεδα προστασίας του υδάτινου περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου, από πλευράς εκθέσεως στις εν λόγω χημικές ουσίες στο νερό.

¹⁸ Βλ., λόγου χάριν, την απόφαση της Επιτροπής 2002/884/ΕΚ της 31^{ης} Οκτωβρίου 2002 (ΕΕ L 308, 9.11.2002, σ. 30)

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 166/2006 (ΕΕ L 33, 4.2.2006, σ.1)

²⁰ Βλ. έγγραφο σχετικά με το WISE, στον δικτυακό τόπο <http://europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/transposition.html>

Εξάλλου, βελτιώνουν τη συγκρισιμότητα των όρων υπό τους οποίους οι επιχειρήσεις ασκούν τις δραστηριότητές τους στην εσωτερική αγορά.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο καλύτερος τρόπος καθορισμού των επιπέδων και των συνδυασμών των αποδοτικότερων και αναλογικότερων μέτρων είναι να αφεθούν στα κράτη μέλη τα μέγιστα δυνατά περιθώρια ευελιξίας, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν προτείνει, στην οδηγία της, ούτε ειδικά, ούτε συμπληρωματικά μέτρα αλλά, αντιθέτως, καταβάλλει προσπάθειες εκμετάλλευσης των πολυάριθμων υφιστάμενων κοινοτικών μέσων, καθώς και ενίσχυσης της αποδοτικότητάς τους, όπως περιγράφεται στην παρούσα ανακοίνωση.

Η κοινοτική νομοθεσία, εφόσον εφαρμόζεται εξ ολοκλήρου, εξασφαλίζει μία ολόκληρο φάσμα μέτρων που επιτρέπουν την αντιμετώπιση του πολυδιάστατου και σύνθετου αυτού προβλήματος. Ωστόσο, στο βαθμό που θα γνωρίζουμε όλο και καλύτερα την κατάσταση του περιβάλλοντος, καθώς και τις πιέσεις που υφίσταται, την κατάστασή του και τις επιπτώσεις της ρύπανσης, αναπόφευκτα θα εντοπίσουμε, στο μεγάλο αυτό φάσμα, τις δυνατότητες βελτιώσεων και τα κενά που πρέπει να καλυφθούν.